

Helpt schoolpleinen 100% rookvrij

15 januari 2016 // Mulier Instituut // Door: David Romijn

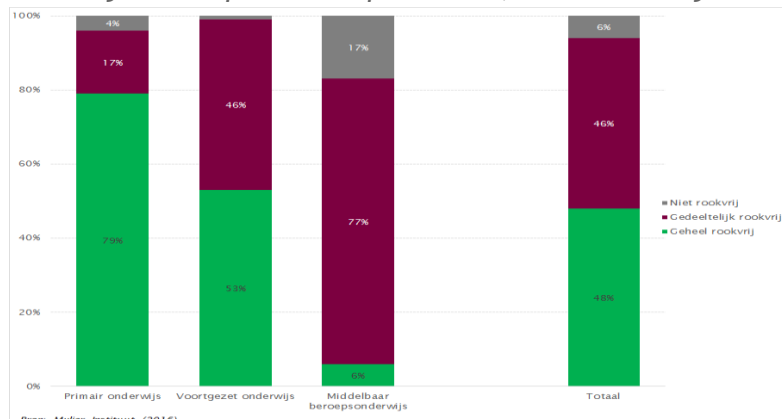

Nederland heeft jaarlijks bijna 3 miljard euro per jaar aan zorgkosten als gevolg van roken (in't Panhuis-Plasmans et al., 2012). Hoewel in de afgelopen dertig jaar het aantal rokers en het gemiddeld aantal sigaretten per roker gestaag afnam, is de strijd tegen roken nog niet gestreden. Het schoolplein is het volgende strijdperk. In juli 2014 nam de Tweede Kamer een motie aan die de regering verzoekt zich in te spannen voor 100% rookvrije schoolterreinen. Wat leverde deze inspanning op en waar gaat het beter dan elders?

Waarom zet de regering in op een rookvrij schoolplein? Staatsecretaris van Rijn (VWS) geeft aan dat de helft van de rokers begint op het schoolplein. Daarmee lijkt het schoolplein een logische plek om snel en blijvend resultaat te boeken. Bovendien blijkt ook dat ons land niet bij de Europese koplopers hoort als het gaat om rookgedrag. Zo geeft nog steeds bijna één op de drie jongeren van 15 en 16 jaar aan recentelijk te hebben gerookt - terwijl je 18 jaar moet zijn om tabak/sigaretten überhaupt te kunnen kopen(!). Met deze rookpopulariteit onder jongeren bevindt ons land zich in de Europese middenmoot na Scandinavië, voor Zuid-Europa.

Een jaar na de motie blijkt dat nog altijd ruim de helft (52%) van de schoolpleinen niet volledig rookvrij is (Verhoofstad & Reijgersberg, 2016). De meeste van deze schoolpleinen hebben een afgebakende zone waar gewoon gerookt mag worden (46%) en bij 6 procent mag het gewoon overal. Het grootste gedeelte van de rookvrije schoolpleinen is te vinden in het primair onderwijs (PO), waar bijna 4 op de 5 schoolpleinen geheel rookvrij is (figuur). In het voortgezet onderwijs (VO) is dit iets meer dan de helft (53%). Voor beide onderwijsniveaus geldt dat het resterende aandeel scholen nagenoeg allemaal schoolplein met rookzones hebben (PO: 17%; VO: 46%). In het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) is het aandeel volledig rookvrije schoolpleinen ver te zoeken (6%).

Rookvrije schoolpleinen in procenten, naar onderwijsniveau

De toegenomen aandacht lijkt effect te sorteren. Het aantal rookvrije schoolpleinen in het VO verdubbelde tussen 2012 en 2015 van 26 naar 53 procent. En voor alle schooltypen geldt dat er nu een positievere houding is ten opzichte van het rookverbod dan in 2012, en dat meer medewerkers en leerlingen dit bovendien meer naleven.

De huidige inspanningen gaan nog uit van gezond verstand en goede wil bij de schoolleiding. Er is geen enkele (wettelijke) verplichting een volledig rookvrij schoolplein te bieden. Schoolleiders geven wel aan dat ze geholpen zouden zijn met een dergelijke verplichting. Dit lijkt dan ook een logische vervolgstap op weg naar een rookvrij Nederland. De staatssecretaris rekende het al voor: zonder schoolpleinrokers dringen we de totale rokerspopulatie van de toekomst met de helft terug.

Foto: Alliantie Nederland Rookvrij